

VOOR WIE SCHRIJF JE EIGENLIJK?

EEN OVERZICHT OVER DE EERSTE COLUMNS MET DANK AAN THONI HOUTVEEN

Als ik het goed heb bijgehouden is dit alweer column 45 sinds ik er in 2011 mee begon. De eerste column, *Wat hoor je in het woordje Dvorak*, ging over de onlogische vraag die aan analfabeten zoals kleuters wordt gesteld: Wat hoor je in het woordje *boom*. Een vraag die je pas goed beantwoorden kunt als je weet wat de basisklanken van de schriftelijke taal zijn, dus als je weet hoe de letters klinken.

De tweede column ging over de ontwikkeling van ons schrift. Hoe het allemaal begon met het beeldschrift in Egypte, China en het huidige Irak. En hoe dat uiteindelijk overging vanuit het spijkerschrift in letterschrift. Een super korte column met veel beeld.

Daarna schreef ik over het belang van leesrichting en vroeg ik mij het nut af van oefeningen waarbij kinderen een ontbrekende letter in een woord moeten invullen. Vervolgens vertelde ik over de simpele manier waarop je kunt voorkomen dat een kind ò-è zegt tegen de oe. En hoe je met een leuke natuurkundeles de letter v kunt aanleren: geluid kun je voelen!

Er kwam een column over het belang van het spellend lezen, omdat dit de basis is van het zelfstandig kunnen ontcijferen van een nog nooit eerder gelezen woord. De titel luidde: ook premonstratenzers leerden lezen.

De column over het nut van het niet aanleren van de ng en de nk als eigen letter deed en doet nog steeds veel stof opwaaien. Het zit zo ingebakken in ons lesonderwijs dat we er maar met moeite afstand van kunnen nemen. Wie nog steeds niet overtuigd is moet maar eens het leesspelletje leeshetzelf.nl proberen (serie zelf, reeks hand). Daarin zie je hoe je spellend en met behulp van de klankgebaren de ng en de nk combinatie helemaal niet nodig hebt bij het lezen van de woorden pink en vinger. En dat je daarmee het ngk probleem kunt voorkomen.

Er kwamen columns over letterherkenning, klanksynthese en het voorkomen van de spellingsfout pir. Over het belang van pictolezen, omdat je dan met begrijpend lezen kunt beginnen nog vóór er letters worden aangeboden. Over de consequenties voor een leesmethode als je kinderen eerst wilt leren lezen en pas daarna het leren schrijven aanbiedt. Over de vormenkennis die nodig is als je letters wilt gaan aanleren en hoe je daarbij Het Vormenboek kunt inzetten.

Bovenstaande opsomming komt uit de periode december 2010 - mei 2012. En ook na die tijd bleef ik schrijven over alles wat ik in mijn loopbaan had ontdekt en nog ontdek wanneer je kinderen wilt leren lezen die daarbij hulp nodig hebben.

Onder elke column staat

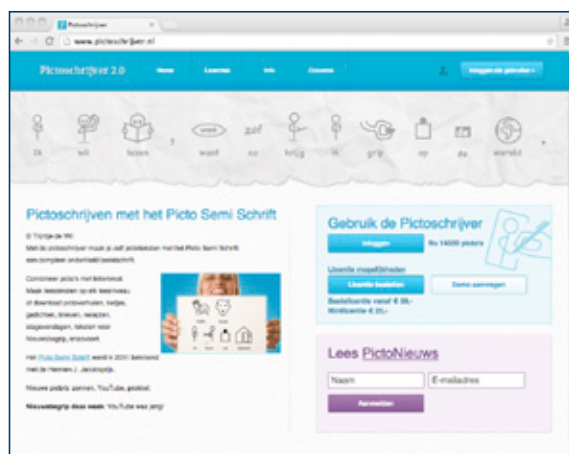
REACTIES? MAIL VIA TRIJNTJE@LEZENMOETJEDOEN.NL

In al die jaren is er nog nooit een reactie gekomen. Kan ik daaruit opmaken dat de columns wel duidelijk zijn? Het kan natuurlijk ook dat niemand ze ooit leest!

Vorige week vroeg ik me af: Voor wie schrijf je eigenlijk? Als ik heel eerlijk ben, dan moet mijn antwoord luiden: voor Thoni Houtveen. Ik zal uitleggen waarom. Vlak na de start van de column had ik een gesprek met Thoni Houtveen, lector geletterdheid aan de Hogeschool Utrecht en betrokken bij de vernieuwing van Veilig leren lezen.

Nooit eerder had ik over de principes van het leren lezen zo diepgaand en essentieel kunnen spreken als met haar. Aan dat gesprek houd ik goede herinneringen over. Ze bood aan om te gaan samenwerken en nodigde mij uit een klankbordgroep samen te stellen. Het is er niet van gekomen. Toen ik de Hermen J. Jacobsprijs kreeg toegekend was het opeens gedaan. De pictoschrijver heeft veel tweewegebracht! En dus bij elke column die ik schreef dacht ik aan Thoni als een van de lezers.

Het doet me goed te zien dat veel van de principes van *Lezen moet je dóén* nu terug te vinden zijn in de nieuwste versie van Veilig leren lezen. Ons mooie gesprek van toen heeft veel opgeleverd!

Wie nieuwsgierig is naar de volledige serie columns kan deze vinden op www.pictoschrijver.nl en natuurlijk ook op de website van het Tijdschrift voor Orthopedagogiek.

REACTIES? MAIL VIA TRIJNTJE@LEZENMOETJEDOEN.NL